

Abstrakt

Dvacáté století přineslo jev zvaný globalizace a počátek tohoto století jej dále prohloubil. Lidská společnost po celé planetě se ekonomicky, politicky i kulturně propojuje. Nové technologie, možnost komunikovat s partnery po celém světě, rozvoj dopravní infrastruktury a zvýšení rychlosti přepravy relativizují prostor a čas. Intenzivní mezinárodní spolupráce se rozvíjí ve všech oblastech lidské činnosti a nejmarkantnějším segmentem je podnikání. Obchodní vztahy dávno nerespektují státní hranice. Vztahy s mezinárodním prvkem jsou normovány mezinárodním právem soukromým. Neopomenutelnou tržní sílu představují právnické osoby, právně konstruované subjekty, které jsou zakládány za účelem generovat zisk. Za téma své diplomové práce jsem si zvolila společnosti v mezinárodním právu soukromém, protože jej považuji za více než aktuální.

Změněné podmínky v obchodním styku přinášejí nové výzvy pro jejich právní regulaci, rozvažování nad starými principy a doktrínami a zcela nové fenomény. Společnosti, kterým vdechl život určitý právní řád, mohly v minulosti být považovány za jev ohraničený působností tohoto právního řádu. Dnes vyvíjejí tyto subjekty svou činnost mezinárodně a silou faktického si vynucují určité postavení i mimo právo původu a navíc si přejí možnosti své mobility dále rozšiřovat. Jak bude cizí společnost nahlížena v určitém státě, se odvíjí od jejího osobního statutu. Budu analyzovat a hodnotit dva dominantní přístupy k určení osobního statutu společností, princip sídla a princip inkorporace. Ve své práci se chci věnovat podmínkám, za kterých může společnost vystupovat v zahraničním státě jako samostatný subjekt a vyvíjet zde svou činnost. S problematikou osobního statutu je úzce spojena i možnost společností přemístit své sídlo do jiného státu. Zda a jak mohou společnosti migrovat

do jiného státu bude též předmětem analýzy v mé práci. Popíšu českou úpravu těchto otázek a možná úskalí aplikace norem určující osobní statut zahraničních společností.

Evropská unie jako nadnárodní organizace vytvořila svébytný právní řád. Normy upravující svobodu usazování obsažené ve Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o Evropské unii jsou přímo vykonatelné a pro členské státy závazné. Jednotlivé státy nemohou přijímat nebo aplikovat právní předpisy, které jsou s nimi v rozporu. Prostředkem vytvoření jednotného trhu je postupná harmonizace práva. Čím větší provázanost a spojitost se mezi členskými státy vyvinula, tím více se státy ovlivňují i při normotvorbě. Členství v Evropské unii je v současnosti markantním zdrojem impulzů pro změny v soukromém právu. Proto bude těžištěm méj diplomové práce kritický rozbor judikatury Soudního dvora Evropské unie v oblasti svobody usazování, která má význam pro určování osobního statutu společností a pro možnost společností přemístit své sídlo. Zmapuji aktuální právní vývoj včetně přípravy 14. směrnice, která by přemístění sídla měla umožnit.